

報

FADJAR

星

SOEKAT KABAR BOEAT SEGALA BANGSA.

Terbit di Cheribon saban hari, ketjoewali hari Minggoe dan hari Raja dengan bahasa Melajoe dan Blanda.

Hoofdredacteur: J. C. WEIJDEMULLER
 Redacteur Detective: W. PROJECTOR
 TELEFOON: KANTOOR 193
 ROEMAH 210

A BONNEMENT:
 Dalem kota Cheribon 3 boelan. f 5.—
 Hindia-Nederland 3 boelan " 6.—
 Loear Hindia-Nederland 3 boelan " 7.50
 PEMBAJARAN DI MINTA LEBI DOELOE.

ADVERTENTIE:
 Dari 1-25 perkataan, 1 kali moeat f 2.50
 Tiap-tiap 5 perkataan atau koerang tamba, 0.40
 LEBI DJAOE MINTA TARIEF ADVERTENTIE
 PEMBAJARAN DI MINTA LEBI DOELOE.

ADMINISTRATIE EN UITGAVE:
 HANDELSDRUKKERIJ
 "DE FADJAR"
 CHERIBON - PEKALANGAN
 TELEFOON No. 193.

Agent di Nederland: Publiciteitskantoor "DE GLOBE" Amsterdam

Ini Hari „FADJAR“ diterbitken satoe lembar satengah

ISINJA LEMBAR PERTAMA:

SOEAL ONDERWIJS.
 MINISTER VAN KARNEBEEK DAN
 POLITIEK LOEAR NEGERI,
 KABAR HINDIA.
 KABAR KOTA.

KABAR KAWAT.
 ISENG - ISENG.
 FEUILLETON.
 ADVERTENTIE.

SOEAL ONDERWIJS

Oendjoekkenlah itoe boekti ba hora kita orang ada betoel beloel aos pada onderwijs! Kerna tjoema dengan ini sadja jang mamaksa pada Regering boeat perhatiken kita orang poenja onderwijs.

Dalem ini courant No. 53, kita soeda manoelis, bahoea satoe satoenja sebab jang manahan pada loesnja onderwijs dalam doenia kita orang, ada lah lantaran dari kaadaan kita orang sendiri poenja sikep tentang onderwijs.

Sabigito djoega jang bisa ditilik, maka kita orang tjoema bisa bertreak sadja „kakoerangan onderwijs! Minta onderwijs enz.“, tetapi lebih dari itoe, kita belon bisa berboeoan.

Tida oesa kita moesti ingeti itoe hasiljua sekola sekola renda jang sekarang soeda sama berdiri, jang rata rata bisanja dapat moerid moesi ti toenggoe tenaganja ambtenaaren B.B., tetapi dengan adanja itoe soeara soeara sadja soeda bisa ditirik sebagai satoe satoenja alesan jang koeat, bahoea apa jang kita orang omongken itoe sabetolnja memang tiada lebi dari itoe omongan.

Inilah bisa diboekti dengan apa jang kita toetoerken dibawa ini.

Kita dalem ini courant jang kita seboet diatas soeda menoetoekeen, djoega kita rasa lebi doeloe dari itoe, pastilah orang soeda sama taoe, bahoea kaloe orang orang Tionghoa dalem ini tana tiada lebi doeloe soeda berdiriken T.H.H.K., kita rasa sampe i hari H.C.S. belon bisa berdiri, kerna dengan adanja T.H.H.K. ada mengasi pangartian pada Pamerenta, bahoea orang orang Tionghoa dalem ini tana memang ada benernja soeda aos pada onderwijs, hingga dengen begitoe, boekan biasa jang sia sia kaloe boeat penoehin koedjiban Pamerenta sebagi toean roema dari ini tana, atas kaperloemannja itoe tetamoe jang soeda mengasi banjak kacoentoengan, Pamerenta lantas lahirken H.C.S.

Inilah ada pamandengan saloemraja, tapi dari djoeroesan politiek onderwijs, itoe hal soeda mengasi pang liatan lain matjem, jang kita rasa ada sanget penting kita orang kata hoi dan patoet kita toeroet.

Banjak orang soeda pertjaja dengan penoe, bahoea boekan sadja jang me maksi pada Regeering terboroe boeoe berdiriken H.C.S. itoe ada lanta ran T.H.H.K. ada mangoendjoek jang orang orang Tionghoa di sini soeda merasa sanget aos dengan onderwijs sebagi jang tadi soeda ditoetoerken, tapi djoega nationalistna T.H.H.K. ada mempoenjaan kakoerangan atau pangaroe lebi dari itoe sebab jang doeloean.

Dengen begitoe, boekan sadja berdirinjia itoe roema roema sekola, tapi si patip haloeannja poen da mempoenjaan pangaroe dalem kalangan onderwijs politiek! . . .

Ini semoea kita orang soeda sama taoe, tapi itoe „pangatähoean“ roepa roepanja soeda selaloe kita orang boeang ka samping, kerna tiada begitoe, pastilah kita orang lebi soeka berkerdja boeat berdiriken roema roe ma penggoeroehan sendiri dari pada moesti bertreak sebagai apa jang ke djadian pada masa ini jang, boekan sadja lebi doeloe soeda kita orang ketahoein tiada nanti bisa mendengen asil jang baik, tapi malahan biki noda pada nama dan tereakan kita orang sendiri, kerna sekali tereakan kita orang berboekti tiada betoel, dan selamanja kita orang poenja soea ara bakal dipandeng seperti omong.

Inilah bisa diboekti dengan apa jang kita toetoerken dibawa ini.

Kita dalem ini courant jang kita seboet diatas soeda menoetoekeen, djoega kita rasa lebi doeloe dari itoe, pastilah orang soeda sama taoe, bahoea kaloe orang orang Tionghoa dalem ini tana tiada lebi doeloe soeda berdiriken T.H.H.K., kita rasa sampe i hari H.C.S. belon bisa berdiri, kerna dengan adanja T.H.H.K. ada mengasi pangartian pada Pamerenta, bahoea orang orang Tionghoa dalem ini tana memang ada benernja soeda aos pada onderwijs, hingga dengen begitoe, boekan biasa jang sia sia kaloe boeat penoehin koedjiban Pamerenta sebagi toean roema dari ini tana, atas kaperloemannja itoe tetamoe jang soeda mengasi banjak kacoentoengan, Pamerenta lantas lahirken H.C.S.

Tjoemo sajang sekali bahoea pandirian pandirian jang begitoe masi belon di pikir oleh pengandjoer-pengandjoer Boemipoetra di sana sini lebi dari itoe soeara soeara jang KERAS!

Apakah goenanza itoe soeara jang keras, jang gaga, nasehat nasehat jang baik, dan lain-lain lagi, kaloe itoe orang jang ia pimpin masih

begitoe roepa kaaduhan otaknya? Ja taoe, itoe orang orang soeda terlandaan menjadi orang bodo, sebagi begitoe marika poenja anak-anak tiada mendapat onderwijs lantaran saben saben diminta pada Pamerenta, Pamerenta selaloe minta toenggoe, sebagi kakoerangan goroe, kakoerangan oeang enz, tetapi ia sendiri, jang taoe itoe kaaduhan, jang kaloe maoe bertenaga boaat berdiriken roe ma paoeorean sendiri bisa, tjoemo tinggal didalem omongan sadja.

En fin? . . . Ja, kaloe Pamerenta lantaran itoe sikep onderwijs politiek, haroes ditjela, apakah itoe pangandjoer bangsa jang gaga dan tjinta bangsa tiada haroes didobrak? . . .

Boekankah saben kali kita orang soeda mangakoe bahoea kita orang pada massa ini soeda dewasa?

Ini pangakoean, haroeslah kita boekti dengan tenaga, pikiran dan kategoehan hati kita orang, tegesjena: dalem sasoeatoe perkara, jang kita orang rasa ada besar goenanza bagi kapentingan kabangsaan kita orang danganlanjita kita tjoemo selaloe pertjajaken itoe hal atas pertoeloengan Pamerenta, maski djoega Pamerenta sendiri soeda mempoenjaan niat diblakang hari bakal seraken kom bali ini Hindia pada Anak Hindia.

Factor-factor jang begitoe, tentoelah sama sekali tiada bisa terdapat dalam roema roema sekola pandirian kita orang sendiri, sebagi setjara kata mas ki-djoega bodo sebagai apa djoega, toch tiada nanti kita orang begitoe goblog aken masoekken factor-factor dalam roema roema sekola pandirian kita orang sendiri, jang menjadi ihanifah poenja kapentingan, tapi pastilah sa moe anja ada meloeloe boeat goenanza kebangsaan dan tana aer kita orang sendiri.

Kamoestian dari dasarna pengadilan pengadilan jang sebaiknya dewasa, haroeslah soeda mengerti bahoea beroeboeng dengan banjakna oeroesan Pamerenta, maski djoega kelak bakal bisa, tapi pastilah bakal ketoenda sanget lama sekali.

Djadi lebi tegoe: kerdjakenlah apa jang kiranya kita bisa, kerna sebagai pehak jang soeda mengakoe dewasa haroes djoega kita orang mengerti bahoea boekan sadja Pamerenta jang mempoenjaan koedjiban memperhatiken kapentingan Boemipoetra, tetapi kita orang sendiri poen ada mempoenjaan itoe „hak“ malahan ada lebi besar dari „hak“ apa jang berada pada Pamerenta.

Brigitoe poen tentang onderwijs, memang Pamerentah jang ada mempoenjaan tanggoengan, sebagi ia ada itoe bapa kita orang, tapi sebagi roepanja ia baroe ribot dalam oeroesan apa apa, teroetama tentang „wang“ maka kita pantes moesti angkat dada boeat oendjoek „bahoea lantaran kita soeda dewasa, maka kita bisa kerjaken itoe sendiri, asal sadja Pamerenta soeka kasi sedikit subsidie“, kaloe dengan itoe djalan masi djoega Pamerenta merasa berat lantaran ini itoe, haroes djoega kita orang madjoe satindak poela, boeat oendjoek „bahoea maski djoega kita orang ada miskin, tapi lantaran kadewasaan kita orang, maka kita orang bisa taoe bahoea oeroesan onderwijs ada sanget penting sekali, dan maski sedikit tiada boleh tertahan maka

Itoe hari, kita poenja Christiene ada loear biasa, dari girangnya ia menjani:

September - October lantas November, Djalannja hari begitoe santer, Kekasehna poelang Toehan jang ganter. Djalannja djam tjejet berpoeter.

Kombali di sini pengarang tinggal ken Christiene, dan marilah pembatja menengok keadaan anak moeda sendiri.

Kao poenja boedi, tida nanti akoe loepaken, biar bagimana sadja, sampe akoe kombali pada tanah, tida nanti akoe loepaken kao poenja boedi.

bisa lakoeken pegerakan sebagi ini, kita pertjaja, jang dengan sekedjap mata politiek onderwijs poenja pada man, pastilah bakal berpahala bagi kita orang, sebagi boekan sadja lanta ran apa bisa mengasi boekti bahoea kita ada sabenerna aos pada onderwijs, tapi djoega pastilah bakal mem poenjaan kekoeatiran besar atas dasar dasarnya pengadjaran jang berada pada itoe roema-roema sekola pendirian kita orang jang disebut diatas.

Inilah orang traosa sangsi lagi!

Orang moesti pikir bahoea dalam onderwijs politiek, maski tiada meloeloe, tetapi tentoelah ada babrara di antara faktor-faktor jang beroeboeng deket sekali dengan kapentingan Pamerenta, maski djoega Pamerenta sendiri soeda mempoenjaan niat diblakang hari bakal seraken kom bali ini Hindia pada Anak Hindia.

Factor-factor jang begitoe, tentoelah sama sekali tiada bisa terdapat dalam roema roema sekola pandirian kita orang sendiri, sebagi setjara kata mas ki-djoega bodo sebagai apa djoega, toch tiada nanti kita orang begitoe goblog aken masoekken factor-factor dalam roema roema sekola pandirian kita orang sendiri, jang menjadi ihanifah poenja kapentingan, tapi pastilah sa moe anja ada meloeloe boeat goenanza kebangsaan dan tana aer kita orang sendiri.

Kamoestian dari dasarna pengadilan pengadilan jang sebaiknya dewasa, haroeslah soeda mengerti bahoea beroeboeng dengan banjakna oeroesan Pamerenta, maski djoega kelak bakal bisa, tapi pastilah bakal ketoenda sanget lama sekali.

Dalem pridatonja, permoela itoe minister bitjarkan beberapa oeroesan Duitsch, beberapa antarana soeda di loeloesken, tapi boewat beberapa lagi ada diminta boekti boekti dan Pamerenta merentah Nederland tida bisa adaken boekti boekti tjeckoep.

Oeroesan dengan Rusland.

Pertalan jang dibikin oleh toeang Brautigam dipandang betoel sekali. Oeroesan Rusland sekarang sedeng dipreko dan nanti dibitjarkan dalam conferentie di Genua, dalem mana oeroesan Rusland aken dibitjarkan atas dasar menoeroet lima atoeran jang soeda ditetepken di dalam conferentie di Cannes. Perkara jang paing perloe jang aken dibitjarkan

berian onderwijs dalem doenia kita Boemipoetra, kerna maski begimana djoega pastilah ia bakal kapeksa pikir apa apa dalem itoe djoeroesan.

Djoega boekan sabegitoe sadja goenanza itoe pandirian pandirian roema pagoeroean, tapi kaloe orang soeka perhatiken dengan soenggoe, pastilah bakal bisa mendapat djoeroesan djoeroesan lain jang sanget penting sekali bagi doewa pergerakan kita orang.

Boekankah dalem itoe roemah roemah sekola pendirian kita orang sendiri, kita orang bisa mengatoer djalannja pengadjaran dengan merdeka, dengen zonter koeatir dapat ganggoean apa apa asal sadja kita orang bisa laloein dasar dasar Communisme dan revolutionair?

Lantaran adana itoe kamerdiakan mengatoer pangadjaran, maka kita orang lantas bisa mengasi kapestian pada djadinya orang anak-anak kita orang jang kelak bakal mengganti kadoedoekan kita orang dalem panggoeng doenia.

Inilah ada satoe satoenja hak jang loes dan berharga sekali! . . .

Tapi, boeat bitjarkan haloean apa jang patoet kita orang ambil dalem itoe djoeroesan pengadjaran, baiklah pembatja soeka bersabar sampe di lain hari, sebagi sekarang hari soeda terlaue malem.

Achirna, kita poedijken biarlah ini rentjana bisa menoeroet dan meloekaken hatinja pengandjoer perngandjoer bangsa, dan ka sananja bisa bersedar dari kalemah dan katidoeran! . . .

M.

MINISTER VAN KARNEBEEK DAN POLITIEK LOEAR NEGERI.

Tempo dibtjaraken begrooting boeat at oeroesan loear negri, Minister van Buitenslandsche Zaken, jhr. mr. van Karnebeek soeda berpridatoe boeat kasi djawaban pada bebrapa sprekers, jang soeda bikin critiek.

Dalem pridatonja, permoela itoe minister bitjarkan beberapa oeroesan Duitsch, beberapa antarana soeda di loeloesken, tapi boewat beberapa lagi ada diminta boekti boekti dan Pamerenta merentah Nederland tida bisa adaken boekti boekti tjeckoep.

Oeroesan dengan Rusland.

Pertalan jang dibikin oleh toeang Brautigam dipandang betoel sekali. Oeroesan Rusland sekarang sedeng dipreko dan nanti dibitjarkan dalam conferentie di Genua, dalem mana oeroesan Rusland aken dibitjarkan atas dasar menoeroet lima atoeran jang soeda ditetepken di dalam conferentie di Cannes. Perkara jang paing perloe jang aken dibitjarkan

Siang dan malem sebagai akoe mendenger soearamee, dan oem-pama djoega, kao ada berdamping padakoe.

Jantje . . . Jantje . . . Jantje, bagimanakah kao poenja roman sekarang, ingkang sekali akoe meliat. Marilah bermoechoen kepada Allah soepaja perdjalanmoe menjenebrang aer laot jang begitoe loes, ada di dalam slamenet, serta bisa ber-moean padakoe.

Soeratkoe ini ada dijadi gantinja pertemoeaan antara akoe dengan koe, kesanjanja trimalah akoe poenja tji . . .

Slamet ketemoe, (w.g.) CHRISTIENE. Anak moeda kita djadi ketawa, setelah membata itoe soerat, dan ia mengharep soepaja djalannja hari ada tjejet. (Aken di samboeng).

FEUILLETON

Perdjalan jang sangsara

ATAWA
KIMONO MERAH

Socatoe tjerita
jang belon lama pernah kedjadian.

Dikarang oleh „JIM“. Ditoelis oleh: CAROLIENE.

SATOE TOEKANG KEBON
DJADI
SATOE DJOEROETOELIS.

IV

Pada permoelaan boelan November akoe aken brangkat, dengen memeksa karna akoe soedah mera kaeng padamoe.

Madjikankoe jang memberi per- teloengan tatkala akoe kedje-

boer di laoet, roepa roepanja ada mengasih idin.

Oh . . . kekasehnae, berdoalah kepada Allah soepaja bisa berte, ia poenja KIMONO MERAH menga depin medja toelis serta menoelis, sinarnja staandelamp jang berada di itoe medja jang begitoe terang, soedah membikin goemerlapna itoe KIMONO MERAH sebagai beledroe.

Laen tida, slamenet sampe ketemoe, (w.g.) J A N.

Kekasehnae anak moeda kita, jang dari setdian, doedoe keliatan sedih, sekarang kasediran itoe soedah ilang, dan kliatan girang, karna dengan tem po jang tida lama, ia bakal bertemoenan pada kekasehnae.

En toch . . . boeat merawanken ia poenja kekaseh, ia membales itoe

soerat, ambil prabot toelis ia meno lis boeat memberi balesan.

Kekasehnae anak moeda kita, dengan ia poenja KIMONO MERAH menga depin medja toelis serta menoelis, sinarnja staandelamp jang berada di itoe medja jang begitoe terang, soedah membikin goemerlapna itoe KIMONO MERAH sebagai beledroe.

koerangin, maar makin lama, makin di poes poesken. Hm! itoe anak alam djadah

Satoe Journalist jang tida maoe toeroen harga kalamnja, dan dradjatnja, moesti mempoenjain haloean jang tetep, perhatiken betoel kapentingan oemoem, djangan mempermaenken kaperloeun oemoem, menoeteop kesalah.

Alamat ini toelisan, kita seboet berbahaja, jang soedah tentoe pembatja nanti tida maoe sangkal, apa poela orang jang melakoeken perkerdjaan Journalist, dalam ini kota Cheribon, jang kalos boleh kita kata negeri ratjoen

Orang di sini, kebanjakan *lempar batoe semboeni tang*, dan andelen ia poenja djago djago, jang kita ada djoega jang kenal namanja.

Belom lama itoe djago djago telah di oendang, boeat di adjak bikin per moefatakan, aken soeroe menganiaja, pada penoelis penoelis dalam s. k. *Fadjar*, jang aken membongkar itoe kesalahans kesalahans jang soedah di toetoep, lantaran pengharoenja harta,

Itoe toelisan, impian *Bangoen dari koeboer*, ada jang berasa ketoeoseok dengen adanja itoe toelisan, bermoe la kita mendoeja jang halitoe tjoema impian sadja, tida njana ada orang jang melakoeken itoe perboean, sebabnya kita taoe, orang itoe berasa ketoeoseok.

Si katja mata soeda mengoendang pada ia poenja djago, boeat bikin penganiajaan dan di atoer lebi doeloe. Kasananja tida ada laen djalan, dari pada kita minta pada pemrentah atawa jang berwadjib, soepaja mem perlindoengin, pada itoe penoelis penoelis, jang aken membasmisi itoe per boean doerdjana, teroetama soepaja jang berwadjib, melindoeingin pada penoelis Jim, jang toeroet kabarangin, soedah maoe di *Ketok* kepalanja.

Hal apatan salahnja, kalos kita sekbarang kata, orang jang matjem begito masih biadab??

Si katja mata, ada djadi hoofd dari itoe djago, dan bila niat bikin pengniajan, jang soeda di atoer lebih doeloe itoe bisa kedjadian, soekalah pengadilan goenaken artikel 353 en 354 dari S.W.B.

Lebih djaoeh kita minta pada toeantoean Red, selembar exemplaar ini di kirim pada jang berwadjib. (Baik Red.) soepaja bisa mengatahoei.

Sampe di sini doeloe laen hari kita kabar lagi, kalos namauna itoe djago djago, dan si katja mata, soe daalem tjengkeremannja

SETAN.

KALOE ORANG PANGGIL TEMTOE

KITA DJAWAB.

Berhoeboeng dengan adanja kita poenja toelisan, soedah menarik salah satoe penoelis, serta membales kita poenja toelisan, dan perbantahan itoe di toetoep oleh toeantoean Red:

Mendjadi dalam halnya toeantoean S. kita taroeh kasamping, dan bialrah iku menoenggoe vonnisja Corr.

Itoe panggilan dari itoe Journalist

oeloeng, soedah temtoe, saja denger,

dan kasih apa ia poenja permintaan.

Kita taoe, apa jang di maoein oleh

itoe Journalist oeloeng, jang soepaja

kita bongkar dan boeka itoe KEDOK ITEM

, jang nanti ada mendjelma

satoe manoesia, jang pantes kita

beriken gelaran SETANsIA.

Ini nama, soedah, di kenal oleh

publiek, mendjadi kita rasa tida

perloe, boeat telandjangan itoe kedok

nja orang-keparat.

Doeloe ini *Setansia* ada poenja S.H.

di Kebontjai, jang djadi kepala dari

itoe S.H. adalah *Oei Katja mata*.

Lantaran apa pembatja temtoe

sampe taoe, jang sekaran *Setansia*

dan *Katja mata*, tida accord, jang

hal itoe, soedah di beber djoega dalam

ini soerat kabar.

Kelakoeanna *Setansia*, soedah ba

njak di kenal oleh publiek, tapi oleh

sebab daelem ini kota, maaflah jang

kita maoe bilang: Kebanjakan pen-

doedeok di ini kota, tida mempoenjau-

batin kamanoesia'an, dan mareka

selaloe di bawah pengaroenja wang,

hingga segala roesia roesia itoe, di

toetoep sampe ini hari.

Rasa maloe dan kamanoesia'an

tiada ada pada kita poenja sia, sedeng

satoe njonjah dari ia poenja penggawee,

soedah digoda, hingga itoe prampean

di tjereiken oleh soeaminja.

Siswami dasaran orang jang tida

taoe maloe, masi sadja bertjokol djadi

penggawenan itoe *Setansia* Kita per-

tjaja, jang tida nanti, daelem ini kota,

ada mendjelma satoe lagi manoesia

jang samatjem itoe.

Collega kita, marilah bersiap, dan

atoer persediaan, goena membasmi

itoe kelakoean.

Tetepkenlah hati, dan djangan sam-

pe kene di pengaroenja. Toehan di

atas kita, Toehan mendjaga dan me-

linndoengin kita, berdiri diblakang kita,

perloe bikin pembasminja.

Sampe disini doeloe

ADIL.

No. 953 POENJA LANTARAN!

Sekira djam setengah satoe tengah malam, sekalian orang soeda pada tidoer, ada satoe auto No. 953 dengen tiga penoempang orang T. H. dan konde litjin, dari djoeroesaa kidoel akan teroes mengalor, sesampena dimoeka kantoor Telefoon, soeda ditahan oleh kangoppas jang memang diwadibikan djaga disitoe, kerna itoe djalan ditoetop sebab ada pembiki nan rails baroe.

Kita sampe dijadi kaget, dari tidoer dimana kita liat itoe kangoppas, boekan'ja bisa tangkep pentjoeri dan penoehin koewadibjian'ja, tapi soeda pentang tjetjung'gornja sahingga setingi langit precies sama djoega satoe babi jang hendak disembelehan.

Dengen sigra kita bangoen dari tidoer, samperin dimana ada itoe soeara dari kawanan orang orang boeka batjotnya menganggoe orang tidoer, auto soeda brangkat, sikangoppas soeda dapat bagihan dari kita, lima minuut tida antarana lama dateng satoe Hoofdagent dimana kita toetoerkan apa jang telah terjadi, dengen doea kali dubbel sikangoppas, soeda dipresenni . . . Dampratan.

Siapatah sikawanan pembawa konde litjin jang brani lawan si masopas? Apa ia maoe agoengken dengan itoe smeer kwartje voor wedang?

Djangan djangan tjoema gertakan meloeloe, sebagi si . . . KATJA MATA

dan itoe kepalanja KEDOK ITAM jang memangnya saben malam djalan bergelandangan seperti satoe koempoelan jang soeka boeka batjotnya, koetika hari 20 malam Selasa ianja soeda koempoelin sekalian DJA-GO DJAGO dari kampong P. boeat mengetok kepalanja sala satoe orangnya FADJAR.

Awasloo orangnya Fadjar kalo kepalooe tida maoe pitja, djaga hati hati.

Setan Sia. . . . 1 Kadoea.

Loo. . . . Kok gampang maoe bikin petjah kepala, apa kepala orang sebagi kelapa???

Jang berwadjib haroes melindoengin orangnya Fadjar jang aken membabsi mi itoe perboean gila.

Awas Letter Zetters?

Corr.

Kawat dari Europa
(DARI COURANT OLLANDA).

AMERIKA SAREKAT.

VERDRAG — PACIFIC.

Washington 16 Maart. Vedrag pacific ditoenda oleh Senaat. Pada tempo tempo hanja anem orang lid jang berhadir.

Senator Reed bilang bahoea verdrag ada membawa beratoes-ratoes poelo katrangannya Japan, tanah mana dipake boeat tempat pembongkaran dan tempat pembrentian pesawat-pesawat terbang.

HERSTEL.

Kopenhagen 16 Maart. Wakil wakil dari Denemarken, Nederland, Noorwegen, Spanje dan Zwitserland nanti pada hari Saptuo aken dateng berkomen poel di Stockholm boeat membijarkan kepentingan dari berbagai bagi bangsa neutaal di conferentie Geuna.

NEDERLAND.

Amend-menten pada begrooting prang Den Haag 16 Maart. Lid tweede

Kamer Merchant majoekan amen

dement pada begrooting perang soepa

ja dihematken sadjoembia ampat

milioen roepiah.

68

Saija maoe belie f 2.50 lot-lot durie Kemajoran Oost en djoga lot B.A.K.

njang soeda tida dapat prijs-prijs.

68

LIEM KIK HONG

Advertentiën.

Baroe trim. ANGGOER PEPTON

Boleh dapet beli dari:

Roemah Obat - Toko „LAWI”

PESOEKETAN 7 — CHERIBON.

TELEFOON No. 182.

Telegram adres: „LAWI”.

71

R. M. ARIÖ TJONDROKESOFMO

Menanggoeng pakerjaan menjalin soerat² bahasa Ollandia saperti, Contracten, Statuten, dari Naamloose Venootschap d. l. l. ke daem bahasa Malajoe rendah jang amat gampang di batja.

Djangan djangan tjoema gertakan meloeloe, sebagi si . . . KATJA MATA

dan itoe kepalanja KEDOK ITAM jang memangnya saben malam djalan bergelandangan seperti satoe koempoelan jang soeka boeka batjotnya, koetika hari 20 malam Selasa ianja soeda koempoelin sekalian DJA-GO DJAGO dari kampong P. boeat mengetok kepalanja sala satoe orangnya FADJAR.

Awasloo orangnya Fadjar kalo kepalooe tida maoe pitja, djaga hati hati.

Setan Sia. . . . 1 Kadoea.

Loo. . . . Kok gampang maoe bikin petjah kepala, apa kepala orang sebagi kelapa???

Jang berwadjib haroes melindoengin orangnya Fadjar jang aken membabsi mi itoe perboean gila.

Awas Letter Zetters?

Corr.

SEKOLA SORE

DIDALEM

BAHASA INGGRIS

Terpimpin oleh

J. A. JOSEPH LIMERICKE

(Fellow of The Royal Society of Arts, enz.)

Diplomatied Goeroe dari London, enz.

Pembajaran dan katrangan lebi djaoe bole berdamai sendiri dari djam 5 sampe 6 sore, awata dengan soerat di alamatkan ka

PAROEDJAKAN No. 6, CHERIBON.

77

DJOEWAL LOTERIJ

T. H. Lie Hak Hauw f 5.10 Prijs No.

satoe f 75000.— tentoe tarikna

24 Maart 1922

Societeit Onsgenoegen te Bandoeng

f 10.10 Prijs No. satoe f 100.000.—

tentoe tarikna 1 April 1922

1/4 Prapatan 2.60 Prijs No. satoe

f 25.000.— tentoe tarikna

1 April 1922

Franco Aangeteek: f 0.35

Kirim Rembours „ 0.75

LIEM KIK HONG

SEMARANG.

Saija maoe belie f 2.50 lot-lot durie

Kemajoran Oost en djoga lot B.A.K.

njang soeda tida dapat prijs-prijs.

68

TOKO PAKAIAN
„Said Datoek Pedoeko Sri Boengsue & Co.“
Siloengkang.

Banjak mengeloarkan saroeng tenoenan Siloengkang jang toeien dan barang-barang kain jang sengaja di datangkan dari Europa, jang bagoes boeat djadi pakaian Toean-toean dan Njonja-njonja

BOEAT PAKAIAN PEREMPOEAN:

Saroeng Intjik Sitti kembang soetra lenen	a f 12.—	f 15.—
Saroeng model Ambon kembang bintang-bintang	" f 13.—	f 17.50
Saroeng kepala poetjoek benang mas	a f 12.—	f 15.—
Saroeng penganten benang mas	a f 10.—	f 12.50 f 20.—
Tjita Parisj bagoes per kebaja	a f 2.50	f 3.50 f 4.50
Tjita bordel matjam-matjam per kebaja	" f 3.—	f 3.50 f 4.25
Tjita batis matjam-matjam per kebaja	" f 2.—	f 2.50 f 3.—
Tjita serkanan " per kebaja	" f 1.75	f 2.75 f 3.20
Tjita katjis tebel per kebaja	" f 2.25	f 3.— f 4.—

BOEAT PAKAIAN LELAKI:

Saroeng model Soerabaja	a f 10.—	f 12.50 f 15.—
Saroeng tjorak Samarinda	a f 8.—	f 10.— f 12.50 f 15.—
Saroeng tjorak Palembang	a f 7.50	f 10.— f 12.50
Keper poetih boeat djas	a per el f 0.75	f 1.25 f 1.75
Keper koening boeat djas	a per el f 0.90	f 1.25 f 1.50
Terico ada matjam-matjam a per 3 el f 2.25	f 2.75	f 3.25 f 4.—

Barang siapa toean-toean kirim f 25.— lebih doeoe, ongkost ongkost di kasi vriji. Menoenggoe pesenan dengan hormat adres jang terseboet di atas.

**Algemeene Levensverz. Maatschappij
 „INDONESIA”**

BRAGAWEG 37/39 BANDOENG TELEFOON No. 222

RAAD VAN COMMISSARISSEN:

R. M. T. WREKSODININGRAT, Regentdaem van Soerakarta (Voorzitter).
 R. A. A. DJAJADININGRAT, Oud-Vice-Voorzitter en Lid v. d. Volksraad, Regent van Serang (Vice-Voorzitter).
 SOETAN TOEMENGGOENG, Oud-Lid v. d. Volksraad, We. dana t. b. van den Adviseur v. Inl. zaken te Weltevreden, (Secretaris).
 B. A. S. GERUNGAN, Arts te Soerabaja.
 J. KAYAODE, Ind Arts te Weltevreden.
 R. M. T. S. MANGOENKQESOEMO, Regent Mangkoenegaran te Soerakarta.
 Dr. ABDUL RIVAI, Arts te Bandoeng, Lid v. d. Volksraad.
 M. SASTRADIPERA, Industrieel te Tagog-Apo.

Directeuren: P. J. MAITLAND, Accountant.
 Dr. G. S. S. J. RATU LANGIE, Doctor in de Wiskunde.
 Adj. Directeur: DARNA KOESOEMA.

Medisch Adviseur: Dr. A. RIVAI.
 Wiskundig Adviseur: Dr. G. S. S. RATU LANGIE.

Adapoen maksoedna Algemeene Levensverzekerings Maatschappij „Indonesia“ ja-iteo melakoekan pereoehan asoeransi dengan seloaes-loeasnja dan soepaja bisa maseok teroetama dalam kalangan Boemipoetera. Maka oleh karena itoe „Indonesia“ mempoenjai doea bahagian, ja-ni: V(olk)verzekerings asoeransi ra'jat dan Q(bootere verzekerings) asoeransi lebih besar.

Boeat babagian asoeransi ra'jat bisa menerima oeang perdjandjian dari f 250.— hingga f 500.— dengan tiada memakai paprik'aan dokter.

Asoeransi lebih besar dari f 500.— ke atas.

Asoeransi lain roepa dari pada jang terseboet diatas bisa djoega di terima; djika dikahendaki maka orang dipersilahkan minta keterangan lebih djaoh kepada Directie di Bandoeng.

Directie senantiasa soeka dan bersedia oentoek memberi keterangan.

Minoemlah

Z. H. B.

BIER

Dimana-mana toko boleh dapat

Oejj Keng Tjaij & Co.

CHERIBON.

Agent

**N. V. TEGELFABRIEK
 „KOMBANG“**

Cheribon - Kebon Tjaij.

Tel. 179.

Baroe trima:

DOEWA PERS DAN PEAKAS dari EUROPA. Sekarang kita temtoe MELAWAN bikinannya Tegel dan lain-lain, Fabriek di kota Cheribon sebab kita melaingken pake CEMENT DARI EUROPA jang NOMER SATOE poenja

Kita djoega sanggoep pasang vloer jang baik sekali

Boleh dateng menjaksiken sendiri.

Harga bersaigan.

JANG KWASA

58 L. BUTIN BIK.

Njonja LIM TIANG SWEE
 SOERABAIA SCH KEBABYABOR.
 DUURDERIJ.

G. PENELE No. 5. SOERABIA.

Bisa trima segala pesenan boeat bikin segala roepa kebaya renda model Soerabaya jang paling baroe, lempengan moeka slop dari Laken, Bloeproe, Klingkam, Gim, Montekristal, Montegosokan dan Perak. Costumes, Rok, Blous, Topi dan Muts boeat Njonja Njonja dan anak-anak dengan di reken onkost jang panties, dan pakerdahan di tanggoeng balk dan netjes.

Selmanan ada segala roepa renda, fournituren, borduurzijde dan lain-lain matjem barang kapeloean boeat jang terseboet di atas dengan harga bersaigan dengan lain-lain Toko.

109

GOEDE WYN BEHOEFT GEEN KRANS.

Protopapas! Protopapas! Protopapas!

IN U.C.C.

Sigaretten!

De alom bekende PROTOPAPAS en U. C. C. sigaretten, heerlijk van smaak en heerlijke aroma. Steeds nieuwe aanvoer. Alleen verkrijgbaar bij VAN LINGEN & Co.

Telefoon No. 442. Bandoeng - Kebon Djati

**EN GROS & EN DETAIL
 GROOTE PRYSVERLAGING**

**Firma M. ONODERA & Co.,
 KARANGGETAS - CHERIBON.**

Telefoon No. 100.

AWAS!!!

Baroe trima!

AWAS!!!

Baroe trima!

Roepa-roepa pakeian anak-anak dari Rotterdam. Ada sedia moelai oemoer dari 2 sampe 15 taoen.

Model roepa-roepa.

Menoenggoe, dengan hormat kadatangan Njonja-njonja Toean², dan sobat-sobat.

Barang-barang terseboet di atas boleh dapat djoega di Filial kita, Pekalangan - Cheribon.

19

**KABAR SENANG!!
 BOEWAT ORANG SAKIT.**

Maka saja kabarken pada sekalian Toewan toewan Sianseng sianseng dan sobat-sobat, jang saja bisa mengobati orang-orang jang mendapat sakit, sebagaimana jang terseboet di bawa ini:

Sakit Bawasier atawa Ambeij (Laij Gwa Tie Tjheng,) Kentjing manis, kentjing kloewar darah, en kloewar nanah, en sakit prampoowan, orang prampoowan sakit darah poeti, en dapat kain kotor tiada tjetjok, atawa jang tiada dapat sama sekali, sakit mata segala matjem, sakit batook kloewar darah, en napas sesek, sakit beri-beri, sakit bengkak, sakit di hoeloe hati, en sakit toelang toelang mengiloe, en sakit gaté, en sakit koerang Sjahwat, dan lain-lain segala penjakit, Zonder Operatie.

Djikaloe saja soedah priksa itoe penjakit saja bisa mengobati sampe dijadi semboeh, sebab saja soedah dapat poedjian dari segala bangsa, dan djika zonder di priksa saja tiada bisa kasi obat, dari itoe, kaloe orang jang dapat sakit bolen dateng di saja poenja roemah, of panggil djoega saja bisa dateng.

Boewat di loear kota atawa loear negri segala tempo boleh panggil, dari ongkost di reken pantes.

Memoedijken dengen hormat.

Tabib. Hadji Achmad en Kijai Moehamad.

STRAAT LAAN EIJKEN (KENDOEROEAN) CHERIBON.

Toean tida maoe menjesel?

Toean tida maoe djengkel?

Tjoema

Autoverhuurderij „TRIO“

jang selaoe bisa membikin girang, jaitoe; manakala Toean aken menjewa AUTO, kerna semoea MOBIEL NJA ada baroe.

Koerang pertjaja? Boleh saksiken,

Tjobalah telefoon pada nummer 505

Pekaroengan No. 33.

Memoedijken dengen hormat,

TAN CHONG LENG.

TOKO SIN TJIONG TJAN
 KARANGGETAS — Telf. No. 178. — CHERIBON

Ada sedia segala roepa besi dan segala barang² seperti tempat tidoer besi en Minjak Tjet, Sigaret-sigaret dan lain-lain.

Harap Toewan-toewan, Sianseng-sianseng dan sobat-sobat soeka dateng sama saja poenja Toko, harga lersaingan.

Memoedijken dengen hormat,

Tjia Tjay Tin.

FORGET ME NOT?

boeat or ng lelaki sadja soepaja tida di loepa pada orang perempoewan.

Kita tida omong kosong, bolehan tanjak pada orang jang soeda taoe pake sebelo-emnya p. scn. Harga 1 botol dalem doos kajoe f 5.—, bisa tjoekoep terpake sampe 25 kali beloem onkostnya kirim.

ROEMAH OBAT MOERAH

The Java Medicine Coy.

GAMBIAN - SAMARANG.

30

FADJAR

CHERIBON 22 MAART 1922.

BIJVOEGSEL

HOLLANDSCHE TEKST

INHOUD:

UIT HET HOOGLAND. XXII.
NEDERLANDSCH INDIË.
BUITENLAND.
STADSNIEWS.
ALLERLEI
TELEGRAMMEN.
ADVERTENTIE.

UIT HET HOOGLAND.

XXII

Ik had het in mijn vorigen brief over de „Majestieit van het Recht”, waarbij ik gelegenheid had, den heer Mulder op de vingers te tikken, waar deze zonder de noodige schoolkennis het moeilijk journalistiek pad betreden, zich maar al te veel bloot gaf en zoo de rol van het enfant terrible op zich nam. Wat velen van zijn soort deukten, doch wijself voor zichzelf houden, heeft hij onder woorden gebracht. Waardoor hij natuurlijk een zekere verantwoordelijkheid op zich nam. En mij de gelegenheid gaf het mijne te zeggen ter opklaring van het bewolkte utspansel.

Ik heb in dien fameuzen vorigen brief beloofd op het geval terug te komen. Ik los bij dezen mijn woord in. Den heer de Vries van de *Javabode* uitnodigende van een Indiër sadje wat op te steken. Het kan te pas komen in zijn journalistieke loopbaan en vermindert zijn kans door „mijnheertje” aan zijn badjoe kous getrokken te worden.

De heer Mulder in zijn groote wijsheid decreetet bij:

Dergelijke berichten duiken merkwaardigerwijs altijd op als de Inlandsche pers en de Inlandsche actie, niet voldoende door de overheid gecontroleerd, op bepaalde tijden over de schreef gaan, ende z.g. reactionaire Europeesche bladen, dat zijn zij, die niet aan koloniaal-défatisme doen, heftig tegen dit bedrijf opkomen, tegen misdagde Inlandsche leiders uitvaren, en met nadruk wijzen op het gevraagde hunner actie en die der Inlandsche bladen.

Het is hier weer de questie van de kip en het ei, mijnheer de hoofdredacteur! de vraag, wie er het eerst is geweest. De jongste evenwichtsstoornis – de pandhuisstaking, – is leerzaam voor wat betrfft het onderkennen van den aard der bisbillets, die ons land periodiek een gevraagd uurtje, zweetuurtje, bezorgen. Laten wij even aandacht schenken aan die staking, zij het slechts in vogelvlucht, om vast te stellen, wien men verantwoordelijk dient te stellen voor den Heibel.

Primair was de poging van den inheemschen werknemer, zich beter arbeidsvoorraarden te verooveren. Geen politiek gebanne van welken aard ook kwam daarbij te pas.

Toen kwam de europeesche pers. Die meent, dat zij de wijsheid in pacht had. Die peurde naar gif. Die ons niet begrijpend, decreeteerde dat er geen enkele aanleiding bestond tot verzet. *De Locomotief*, anders toch een der bezadigste bladen in ons land, spande de kroon met haar miskenning van de psyche van het javaansche volk.

Enfin, dat bleef natuurlijk niet onbeantwoord. In plaats van het stakende personeel te attaqueeren had men er wel het recht toe? spuwde men zijn gal uit tegen alles, wat bruin was. Men kan van ons niet verlangen, dat wij de ons toegeworpen handschoen niet zouden oppnemen.

Ziedaar de politiek vertroebelde economische staking in haar wordingsgeschiedenis Recht, om ons die vertroebeling, te verwijten mist de europeesche pers ten eenen male. Zij wordt uitgenodigd haar eigen annalen zelve na te staan en event, een bloemlezing te verzamelen van de scheidwoorden uit haar kolommen te geven. Al welke scheidwoorden wij hebben beantwoord met een hooghartig hautin zwijgen.

Wij zijn scherp geweest, zeer scherp, waar dat nodig was. Maar grof? neen. Van grefheid kan men met goed fatsoen ons niet beschuldigen.

Er is een geest, die verderft. Zij waart in ons land rond. Vergiftigend alles, wat zich vergiftigen laat. Laat men dien geest niet bij ons zoeken.

De justitie zoekte haar elders. Want bij ons heeft zij geen onderdaak gevonden. Als zij de justitie in dezen activiteit toonde, zou zij juist van ons los toegezwaaid vinden.

Maar niet alleen de justitie wil de heer Mulder spannen voor de zegekaart van de regeering. Men luistere.

Bij de ene partij is de intentie offensief en het is op haar dat het Gezag in benarde tijden noodzakelijk moet terugvallen en zuiks dan ook steeds gretig doet.

Bij de andere partij is de intentie anti-maatschappelijk, en het is tegen haar dat de Overheid eindelijk handig zal moeten optreden.

Hoe dat, heer Mulder! moet de pers nu ook al regeerings organa wezen? Zijn wij in dit land van eeuwigen zomer zover, dat zelfs de pers, die onafhankelijk moet zijn van welke invloeden ook, de regeering naar de oogen moet kijken, bang als zij is tot den eenen of tot den anderen groep der persorganen te worden ingedeeld?

Partij mag de regeering niet zien. Zij staat boven partijen. Als zij een nieuwsorgaan uitgeeft, dan zij het van het karakter van de *Javasche Courant*. Waaruit men niets anders leest dan stoute, de stoute en de taal van de sfinx. Moet nu het roer omgegooid worden? moet nu de regeering worden een regeering van de kliek N. v.d. D. v. NI en Soerab. *Hdsbl* e. c? Welzeker, dan zal zeker Indië een dorado worden van afd. B-ers. Dan zie ik al geheime conspiraties hun slachtoffers zoeken onder de eenvoudigen van geest in dessa en kampong. Die zware eenden zullen afleggen, om te moorden en te stelen, te rooven en te verkrachten.

Zeer zeker! de heer Mulder heeft daartegen een recept klaar. Hij zal zijn knut droog en zijn klewang geweerd houden. *Met geweld kan zels een ezel regeeren*. Ik heb nog te groot respect tegenover de regeering, om haar bij ezels te vergelijken. Deze liefhebberij – haar te promovere tot een regering van ezels nl. – schijnt de heer Mulder zich te willen veroorloven. Ik stel mij niet verantwoordelijk voor de uitingen van dezen scribe.

Nog een heel klein stukje van het gedaas van den batavia'schen fulmineerden journalist.

„Het spreekt dat de Justitie tegen het Inlandsche revolutionnaire gedoe optreden moet, en zelfs de Regeering zich tot het treffen van administratieve strafmaatregelen gedwongen ziet. Zij schijnt dit, jammer genoeg, in de laatste jaren niet meer te kunnen doen zonder tegelijker tijd te grommen tegen de Europeesche bladen. Is dat om toch vooral maar niet partijdig te schijnen?

Zoo ja, dan is dat grommen overbodig en belachelijk.

Overbodig, want Regeering en Justitie, die hare zaak en taak heilig weten, behoeven zich van eventuele beschuldigingen in dien geest, niets aan te trekken.

Het spreekt eveneens van zelf, dat de justitie ook ons behoort te beschermen tegen het gehetz der europeesche bladen, het gehoon, verdachtmakingen e.t.c.

Is dat toch vooral maar niet partijdig te schijnen? vraagt de heer Mulder nog. Hij is zoo brutaal het te vragen. Welnu, ja. Evenals van de vrouw van Caesar mag van de justitie niet het minste worden gezegd. Niet gedacht zelfs. Dat is zij niet alleen ons, justitiabelen, schuldig, doch ook zichzelf.

Tegenover het receipt van den heer Mulder zou ik het mijne willen stellen, hoofdredacteur! dus nog een paar regels please.

De vorige minister van koloniën, de heer mr. Pleijt heeft de wetten verscherpt. Spreek- en persdelicten werden (en worden) met zware straffen bedreigd.

Wij kunnen daar nu de gevolgen van ondervinden. Nog elken dag regelt het thans delicten.

De fout? Omdat men onvoldaan laat DE INDISCH NATIONALE VERLANGENS. Laat men beginnen met te denken aan de tegemoetkoming hieraan. Dat is een primaire eisch. En dan zal de europeesche samenleving in ons land ook geen mulders meer van noode hebben, om de belangen te behartigen.

WIRANGRONG

NEDERLANDSCH INDIË

VEREENIGING VAN INDISCHE VERLOFGANGERS.

De Vereeniging van Indische Verlofgangers heeft een brochure uitgegeven getiteld: „De positie van den Indischen burgerlijken landsdienaar.” Aan het voorwoord ontleent het Haagsche „Aneta”-kantoor het volgende:

In den loop van het vorige jaar werd in verband met het steeds rijpender wordende tekort aan personeel in Nederlandsch Indië door den minister van koloniën een commissie benoemd, welke tot taak kreeg van advies te dienen nopens de vraag, welke verbetering in de wijze, waarop de voorwaarden onder welke in Indië gediend wordt aan de werving van personeel ten goede zouden kunnen komen.

Door bedoelde Staatscommissie, kort-heidshalve de Wervingscommissie genoemd, werd o.m. tot de Vereeniging van Indische Verlofgangers het verzoek gericht, om terzake van haar gevoelens te doen blijken. De vereeniging diende een uitvoerig rapport in, waarin werd kenbaar gemaakt, welke h.i. de oorzaken zijn, waarin de geringe animo voor den Indischen dienst moet worden toegeschreven en op welke wijze aan den onhoudbaren toestand een einde zou kunnen worden gemaakt.

Bij de behandeling van dat verslag in een algemeene vergadering, werd sterk aangedrongen op publicatie van het rapport, wijk men van mening was, dat het dringend noodig is, dat iedere jonge man of vrouw, die dienstneming in Indië overweegt, in de eerste plaats behoort te weten, waartoe zij zich verbinden en wat hun te wachten staat. Te meer was men die mening toegedaan, omdat over het algemeen de inlichtingen van officiële- of semi officiële zijde, veelal van dien aard zijn, dat geen juist denkbeeld wordt verkregen omtrent de positie van den Indischen landsdienaar.

In het slotwoord, wordt verzekerd dat het weinig aanlokkelijk beeld, dat in het geschrift wordt opgehangen omtrent den Indischen gouvernementdienst niet is bedoeld als een waarschuwing tegen dienstneming in Indië. Daar is nog veel te veel goeds aldus heet het – in de Indische loopbaan, dan dat wij het zouden wagen daartegen in het algemeen te waarschuwen. Indië heeft dringend behoefte aan flinke jonge krachten en niet gaarne zonden wg dezen afschrikken en ingaan tegen de belangen van het land, dat ons tweede vaderland is geworden.

Maar dat neemt niet weg, dat wij onze eigen belangen niet kunnen weggijferen en dat wij niemand iets mogen raden, waarvan hij onder de huidige omstandigheden berouw zou kunnen krijgen. Onze raad kan derhalve niets anders luiden dan:

Vrees dat een Indische loopbaan niet, integendeel, maar besluit daartoe niet, alvorens afdoende verbetering is gebracht in de thans bestlist onvoldoen de dienstvooraarden.

Veeleer dan een waarschuwing bedoelt dit geschrift te zijn een poging om te geraken tot de hoognodige verbeteringen, welke allerminst nitsluitend ambtenaarsbelangen zijn doch evenzeer landsbelangen.

ONGEWENSCHE TOESTAND.

Soefi Hild meldt: Tot nu toe is de positie der geëmployeerden bij de verschillende havens in Nederlandsch Indië nog niet afdoende geregeld, zoodat aan ambtenaren, die daar feitelijk rechten recht op hebben geen verlof kan worden verleend.

Bovendien is tot nu toe verzuimd dezen ambtenaren de hun toekomende wettelijke verhogingen toe te kennen, zoodat vele daarop al anderhalf jaar of twee jaar wachten.

Te Tandjong Priok is men er ten slotte toe over gegaan de gelden, waar men recht op had, als voorshot op te nemen, doch bij de andere havens was men daar eenigszins huiverig voor, vreesende op een gegeven oogenblik mogten ontvangen. Deze wetten moeten volgens een besluit van den raad van gezanten onmiddellijk behandeld en zoo spoedig mogelijk worden uitgevoerd.

ECONOMISCHE NIEUWS UIT POLEN.

Meer en meer wordt in Polen het Duitsche kapitaal door het Fransche verdronken. Zoo zou de bekende (oorspronkelijk) uitsche textielfabriek „Hille & Dietrich”, thans meer bekend onder den naam van „Zyrdow” reeds geheel in de handen van een Fransche groep zijn. Ook in het Dabrowabekken koopen deze talrijke mijnen en fabrieken van de Duitschers terp in welk verband men o.m. de establissemens C.H. Schön noemt.

Het voorgeteld Europeesch en Poolse spoorwegmaatschappijen de volle verantwoordelijkheid op zich voor de aan haar ten vervoer aangegeven goederen.

Met ingang van den 1 Februari 1922 af nemen de aandeelen van Opper-Silezische ondernemingen officieel aan de Parijse beurs genoteerd. Deze effecten monterden in het vrije verkeer niet minder dan 150 pCt.

De personeelhood was oorzaak, dat veel critiek hem ten deel viel. Men heeft hem verweten, het Europeesche onderwijs te ontwrichten ter wille van het Inlandsche.

Toch zijn wij van mening, dat de belangen van het Europeesche onderwijs hem niet minder ter harte gingen dan die van het Inlandsche. De personeelhood wilde hij echter laten drukken op beide.

Mr. Creutzberg was in zijn visie vaak zeer optimistisch en kwam zodoende wel eens bedrogen uit. Doch het eindoordeel over zijn prestaties kan slechts gunstig luiden. Gemaakte fouten zal men hem gaarne vergeven, juist omdat hij veel tot stand heeft gebracht en gereorganiseerd, waarbij als bij alle werk, fouten onvermijdelijk zijn.

Wij wenschen hem een goede reis, een aangenaam verblijf in Nederland, en een volledig herstel van gezondheid toe.

Dat de heer Van der Meulen den directeurszetel zou gaan bezetten, stond vrijwel vast in ambtelijke kringen en we kunnen niet anders zeggen, dan dat we verwachten, dat deze benoeming een goede zal blijken te zijn. In de zaken van het departement is de nieuwe chef uiteraard doorkeerd door zijn jarenlange ervaring. Dit zal hem zeer te stade komen bij de behandeling der zeer uitgebreide kwesties en zijn taak ook in hooge mate vergemakkelijken in den Volksraad, waar de begroting van Onderwijs steeds de algemeene aandacht heeft en de opmerkingen vele en velerlei zijn.

We kennen den heer Van der Meulen als een welwillend en hoffelijk man, met, wien het steeds, evenals met mr. Creutzberg, aangenaam is, zaken te behandelen.

KNEVELARIJEN

Uit Batavia ontvingen wij het bericht, dat een zekere B., opzichter bij de gemeentelijke pestbestrijding aldaar, door den Burgemeester aan den H.C.V.P. is overgeleverd, in verband met onrechtmatige oplegging van verschillende boetes, die in zijn eigen zak verdwenen. Hij wordt voorlopig door de politie nog preventief gehouden en zal morgen ter beschikking van de justitie worden gesteld.

BUITENLAND

DUITSCH KAPITAAL IN HET BUITENLAND.

In een artikel over de Duitsche kapitaalvlucht schrijft de *Tügthe Rundschau*, dat alleen in Zwitserland de op korten termijn geplaatste deposito's tussen veertig en vijftig mark bedragen.

Wat den op langen termijn geplaatste gelden betreft, het bedrag hiervan is niet te schatten.

AFSCHAFFING VAN HET HONGAARSCH LEGER.

Volgens bericht uit Boedapest heeft de regeering op wensch der Entente en door toedoen der intergeallieerde militaire controle-commissie zes wetsonderwerpen tot volledige afschaffing van het Hongaarsche leger aan het parlement voorgelegd. Deze wetsonderwerpen bevatten oplossing van alle militaire formaties, pensionering van alle militaire personen tot Juli 1923 op zijn laast, een bepaling, dat ook de in den overgangstoestand verplaatsde militairen van alle militaire dienstverrichtingen ontslagen worden en noch praktisch, noch theoretisch verder militair onderwijs mogen ontvangen. Deze wetten moeten volgens een besluit van den raad van gezanten onmiddellijk behandeld en zoo spoedig mogelijk worden uitgevoerd.

DE DUIVELDANSERS VAN DEN ZWARTEN TEMPEL.

Meermalen was ik binnen deze donkere en droegestig muren geweest en had er de lange rijen banken gezien, maar de gelegenheid van thans was iets nieuws voor mij. De priesters hadden hun gekruiste zit-houding aangenomen, hun ongedekte geschorste hoofden veroorzaakten lichte plekken in het schemerdonker, dat werd opgeluisterd door een flikkerend licht in olielampen en kandelaars. De dienst, een langdurige vervelende geschiedenis voor hem, die niets verstaat van hetgeen er wordt gezegd, bestond uit verschillende ceremoniën als 't ronddragen van brandende kandelaars en het uitspreiden van geborduurde kleeden over het altaar.

Op eens ontstond een lang pad van den stoel van den Opper-Lama naar het altaar, dat er recht tegenover lag, doordat men geborduurde stroeken van den eenen naar den ander 'kant omhoog hield, zoodat niemand als de Opper-Lama er over heen op 't altaar kon kijken. Dit alles was een gegeven van gezang onder leiding van een voorzanger.

Bij 't begin van de godsdienstoefening trad de vertegenwoordiger van den Troon binnen. Hij droeg een met bont versierd gewaad, bracht een eerbewijs aan den Opper-Lama en verdween weer direct.

DE WEDEROPBOUW VAN VERWOEST BELGIE.

De werken voor den wederopbouw en het herstel van de Belgische verwoeste streken worden onder gunstige omstandigheden voortgezet. Van de ongeveer 80.000 in België in den loop van den oorlog vernielde woningen zijn bijna 52.000 herbouwd of hersteld. Volgens een onlangs verschenen statistiek zijn er op het oogenblik nog 14.280 noodwoningen in het land: 14.100 woningen zijn herbouwd of hersteld door het Bureau voor de verwoeste streken, 25.275 nieuwe gebouwen zijn er verrezen, benevens 625 openbare gebouwen, terwijl bovendien nog 18.000 woningen zijn herbouwd of gerestaureerd door particulieren.

Stadsnieuws.

SCHEEPSBERICHTEN.

S.S. Rio Azul - ter verdere losing van koien.
S.S. Riouw - lost stukgoed.
S.S. Edendale - lost visch en rijst.
S.S. „Cheribon - Maru“ lost stukgoed.

NOG MEER LIEFHEBBERS

In ons midden vertoest thans Mr. van Hemert, naar wij

De dienst met zijn eentonig gezang, belgerinkel en trommelslag werd mid-dienst gestaakt voor het gebruiken van ververschijningen in den vorm van thee. Rij aan rij marcheerden de priesters naar buiten en keerden met houten nappen terug. Bedienden liepen af en aan met dampende metalen ketels, waaruit zij de nappen vulden.

Ofschoon onder den dienst menige jongen door een tik op z'n geschoren hoofd, of een kneep in z'n oor tot meer opletteheid was vermaand, hadden thans alle priesters, jong en oud al hun aandacht bij de thee en pasten wel op dat de bedienden hun niet oversloegen.

Na afloop van den dienst zetten de priesters hun grote hoeden weer op en holden weg om naar hunne kamers terug te keeren. Ik zocht mijn gereedstaande kar op en sloot me aan bij de terugkeerende menigte die langzaam haar weg naar de stad vervolgde.

Slot.

TELEGRAMMEN

UIT ANDERE BLADEN.

DE DIRECTIE DER P. EN T.
LANDEN.

Bandoeng 21 Maart (Aneta.) De vertegenwoordiger der Pamenoekan en Tjiasemlanden Hammond, is Zaterdag naar Londen vertrokken, waar hij een week blijft, ter besprekking van nieuwe plannen van de directie. Hij keert eind Mei naar Indië terug. Zijn tijdelijke vervangers zijn de heeren Adams en Ledebuur. De heer Ledebuur gaat 7 Juni naar Holland.

TERUG VAN VERLOF.

Bandoeng, 21 Maart (Aneta.) De overste der genie C.J. de Bruyn is weer goedgekeurd voor den Indischen dienst en keert einde Maart van verlof terug per ss. *Tjerimai*. Hij zal zeer waarschijnlijk worden benoemd tot inspecteur der genie.

AUTO-ONGELUK.

Bandoeng, 21 Maart (Aneta.) De Hudson-auto, waarin de directeur van landbouw, de heer Sibinga Mulder zat, is, toen zij op weg naar Poer-wakarta, met een vaart van 60 K.M. reed, omgeslagen, zóódat zij achterste voren terecht kwam. De inzittende Europeanen bleven ongedeerd.

TAN MALAKA.

Semarang, 21 Maart (Aneta). Tan Malaka is hedenavond uitgefuijd door zijn partijgenooten en leerlingen.

GEEN ONTSLAG BIJ DE N.I.S.

Het bericht over ontslag van subaltern personeel bij de N.I.S. is onjuist. De Loc. vernam, dat van een dergeleiken maatregel geen sprake is.

VOOR AMUSEMENT.

De Loc. meldt, dat de hoofden van gewestelijk bestuur gemachtigd zijn f 20 uit te betalen aan de divisie-commandanten der gewapende politie voor elke brigade tot aankoop van spelen en geriefelikheden der politie dienaren.

DE JAPANSCHE KRIUSER.

Soerabaja, 21 Maart. (Aneta.) De Japansche kruiser *Tone* wordt morgen hier verwacht. Aan de officieren wordt Zaterdag een diner aangeboden in de Simpangclub, de bemanning zal een bioscoopvoorstelling bijwonen.

GROOT-BRITTANNIE.

ROSS SMYTH'S WERELDVLUCHT. Londen, 18 Maart (S. Hbd. Loc.) Ross Smyth stelde zijn vlucht tot Mei uit. Zijn vliegtuig is niet in goedeheid.

BRITSCH INDIE.

JAPAN EN ENGELAND. Londen, 18 Maart (S. Hbd. Loc.) De zoogenaamde Amerikaansche commissie tot bevordering van zelfbestuur in Indie (American Commission to Promote Selfgouvernement in India) deelt meer bericht te hebben ontvangen, dat Groot Britannie aan Japan verzocht heeft om militairen bijstand te verleenen in geval er een algemeene opstand in Britsch Indie mocht uitbreken.

Advertentiën.

Te huur

Woonhuis gelegen te Pakiringan Te bevrageren bij Oemar B Saleh B. Anoes. 101 Telfoon. No. 287.

N.V. DRUKKERIJ V/H A.C. NIX & Co.

AGENTSCHAP CHERIBON

PATJINAN 19 ☎ TELEFOON 217

Levert alle mogelijke soorten van drukwerken. Nette afwerking en spoedige aflevering. Vraagt prijsopgave.

In voorraad: Alle soorten kantoorboeken en Artikelen.

Prima Duitsche Schrijfmachines
Telmachines en
Stalen Kantoormeubelen.

28

jang soerah lama di toenggoe oleh publiek kota Cheribon.

Apa itoe?

Sidjantoeng hatinja publiek kota Cheribon

BUICK FOUR (Ampat Cylinder)

pakei roda kawat, jang paling manis. Kekoeatannja boleh di pakei beberapa taoen lamanja, soerah kesohor di koeliling tempat dan djoega soerah di kenal baik oleh

Publiek kota Cheribon.

Sobat-sobat dan Toean-toean jang maoe poenjakan Sidjantoeng hati itoe, lekas dateng berdamei, djangan sampei Keabisan.

Memoedijken dengan hormat,

AUTOHANDEL A. MEIJER
CHERIBON, TJANGKRING - TEL. 157

97

ALI BAHARMOES - CHERIBON

TELEFOON No. 155.

Toko: lontjeng erlodji rante rante minjak wangi aer wangi saroeng polekat terengganoe samarenda dan saroeng Europa

Lontjeng westminster dubbel gong besar ketjil roepa² modelnjia Erlodji perak mas nekel matjem² merk jang bekakasnya haloes Rante erlodji dari perak duble jang toelen tjap panah tida loentoer Minjak wangi dalem botol pake toetoeper nekel dalem doos jang indah, dari ROOS MELATI MUSKI AMBRA dan JASMIN Matjem² aer wangi dari fabriek Georg dralee dan saboen wangi. Saroeng polekat madras tjap korsi tjap koeda dan minjak dasarnja Saroeng tengganoe mastoeli samarenda belongsong palembang dan Europa. Kopia tarboes petji bikinan Bandoeng dan Singapore roepa roepa model. Bakal badjoe kamhar wol teriko kaen panas ruses linnen dan lena, dan selamanja sedia GENTENG dari Djatiwangi dan dari Tegal.

66

H. M. DHALOOMALL - TOKO BRITISH INDIA

SILK MERCHANT

Karanggetas-Cheribon Tel. No. 393 — Tegal Tel. No. 123

Pas ontvangen:

Witte heerensokken
Buste-houders
Zijden pompadourlint
Bruiddsluiers
Divankleeden
Fijne witte voilestof
Meubelstof
Crème vitrage dubbelbreed.
Tule kant
Tafelkleeden.

80

MENJAK-KEMBANG

(jang masi toelen tida tertjampoer alcohol.)

Ini menjak wangi kita brani tanggoeng ada lebi wangi bahoenja dari pada lainnya menjak, lain orang soedah biasa pake.

Kendati orang pake soeda satoe minggoe bahoenja di tanggoeng masi tersiar apa lagi boewat orang prempoewan jang biasa pake Lotion, dengen pake ini sadja sedikit ada lebi menang pake Lotion satoe botol.

Dan boeat Toean-toean jang soeka Haroem ramboetna bole di tjmpoer sama Eau de Cologne bisa djadi lebi tersiar.

Selainnya apa jang saja soeda toelis di atas ini bole djoega boeat terpake dimana Lemari Pakuan, dengan begitoe ada lebi baik dari orang pake Stangie atawa Akar Wangie.

Saja tida omong kosong atawa Djoesta di selahken Toean-toean dan Njonjah njonjah, bila koerang pertjaja bole lantau tjoba satoe Fles sadja kapan tida baik bole mentak kombati newangnya.

Harga 1 Flacon f 2,-, Harga 3 Flacon f 5,-

Sedia 3 roepa, MELATI, JASMIN dan ROSE.

(Pesenan dengan Rembours sedikitnya 3 Flacon).

KEMIRI HAAROLIE „DE JAVA”

(TJATJAP RAMBOET)

Ini menjak Kemiri jang toelen ada sanget moestadjab bagi orang perempoewan jang soeka dapat ramboet bagoes bole selaloe pake ini menjak Tanggoeng baiknya.

Harga 1 flacon f 0.75,

“ 3 ” 2,-

(Belom onkost kirim)

TOKO ING HOK HIEN.

SEMARANG.

132

N. V. „De Technische Handel Maatschappij CHERIBON

Directeur R. W. N. LEWIS

Levering en monteering

Van diverse machine-installaties voor stoom motor- en waterkracht.

Hande in nieuwe en gebrochte.

Motoren, machinerieën en aanverwante artikelen.

Levering en aanleg

Van Electrische Schellen, Waterleidingen en Sanitaire Inrichtingen.

Reparatie-Atelier

Voor alle mogelijke werktuigen.

Draai, Smeed- en Klinkwerken.

Steeds voorradig de alom bekende ijzer ledikanten met toebehooren

Telefoon 193 CHERIBON Pekalangan.

41

Te koop aangeboden

Een in uitstekende staat verkeerende 7-zits FIAT automobiel met pas geverfde carrosserie.

Een slechts enkele maanden gebruikte 7-zits PATERSON met draadwielen.

Inlichtingen bij de Adm. van dit blad.

95

KHOE A KWIJ

Kleermaker

MERK

HO SIN HO

ROEMA No. 4.

Schoenmaker

MERK

TJIAT AN & Co.

ROEMA No. 6.

Cheribon - Telefoon No. 416 - Pasoeketan

Ada sedia roepa-roepa DRILL, SOETRA SHANTUNG, RUSSISCHE LINNEN, TRICOT roepa-roepa, dan KAIN STREEP boeat pijama. Ada sedia djoega roepa-roepa SEPATOE, SLOP dan SANDALEN boeat njonja-njonja, toeanc-toean dan anak-anak, menoeroet model baroeh.

Kita harap njonja-njonja, toeanc-toean dan sobat-sobat, sablonna dateng di lain tempat, boleh dateng menjaksiken kita poenja bikinan dan model. Menoenggoe pesenan dengan hormat.

27